

בעזהש"ת

לחזות בנועם

עניינים המתבארים במאמר

מחצית השקל - במשקל השווה

מהו העניין למנות את כלל ישראל

חטא העגל והערב רב

אור אין סוף והצמצום

גליון בד • פרשת כי תשא • תשפ"ד

יו"ל על-ידי חברות נועם ה' החסידי ברסלב וירושלים עיה"ק

ניצוצות אור מתוך המאמר

וְכָל דְרֵי מַעְלָה וְדֵרֵי מַטָּה מְסֻתְפְּלִין וּמְצַפִּין עַל הַתְקוּן הַנַּעֲשֶׂה
עַל-יְדֵי אֲתֵרוּתָא דְלִתְתָּא, שֶׁהוּא עַל-יְדֵי הָאָדָם הַבֶּעַל בְּחִירָה,
אִפְלוּ עַל-יְדֵי הַגְּרוּעַ שְׂבָגְרוּעִים, אֲדַרְבָּא! עַל יְדוּ דִיקָא נַעֲשִׂין
תְּקוּנִים נִפְלְאִים וְנוֹרָאִים מְאֹד, עַל-יְדֵי כָּל הַתְּעוֹרְרוֹת
וְהַתְּעוֹרְרוֹת כָּל שֶׁהִיא, שְׂמִתְעוֹרֵר בְּאוֹזָה נִקְדָּה טוֹבָה בְּאִיזוֹ
יוֹם וּבְאִיזוֹ שָׁעָה בְּאִיזוֹ רִנֵּעַ. וְהַכֵּל בְּכַח הַצְדִּיקִים הַעוֹסְקִים
בְּתְּקוּנִים אֵלּוּ, וְהַעֲקֵר בְּכַח הַצְדִּיקִים שׁוֹכְנֵי עֵפֶר.

מאמרים ופנינים על פרשת השבוע ומועדי השנה
לחזות כנועם ה' ולבקר בחיכלו
מתוך מעינות דברי קדשו של
הרה"ק מוהר"ר **נתן מברסלב** זצוק"ל
בספה"ק ליקוטי הלכות

לכל הערה הארה תגובה או הצעה נא לפנות ל:

lb1877300@gmail.com

וכן ניתן להקדיש הגליון להצלחה ולישועה בכתובת הנ"ל
להרשמה לקבלת הגליון השבועי יש לשלוח בקשה לכתובת הנ"ל

מאמר אמרי נועם

איך זוכים שההתלהבות יהיה במשקל השווה ולא ריבוי אוד

התלהבות הלב של איש ישראל לעבודת השי"ת הוא עד אין סוף - השי"ת חפץ בעבודתנו במעשים ולכן צריך לצמצם ההתלהבות - כל העליות והירידות של האדם הם בשביל ציור האור במידה נכונה - הצדיקים ממשיכין אור השי"ת גם לרחוקים מאוד - מצוות מחצית השקל מצייר האור במשקל וממתיק הצמצום

כִּי תִשָּׂא אֶת רֹאשׁ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לַפְקֻדֵיהֶם וְנִתְּנוּ אִישׁ כַּפֶּר נַפְשׁוֹ לַיהוָה בַּפְּקֹד אֲתֶם וְכוּ' (שְׁמוֹת ל, יב).

השי"ת חפץ שהאדם יצמצם התלהבותו ויעבדהו
במעשים ובמידות טובות

על פי מה שכתב בליקוטי מוהר"ן (סימן מט) וז"ל והאלקות שבלב איש הישראלי הוא בחינת אין סוף, כי אור להביותו הוא עד אין סוף, הינו אין סוף ואין תכלית לתשוקתו. ולפי גדל ההתלהבות הלב של איש הישראלי שהוא עד אין סוף, לא היה אפשר לו לעשות שום עבודה, ולא היה יכול לגלות שום מדה טובה, כי מגדל התלהבותו עד אין סוף, אינו יכול לעשות שום דבר. ועל-כן בהכרח צריך האדם לצמצם אור התלהבות לבו שהוא עד אין סוף, כדי שיוכל לעבד את השם בהדרגה ובמדה, כי השם יתברך

רוצה בעבודתנו, שנעבד אותו בעבודות ובמדות טובות, שזה אי אפשר כי אם על ידי הצמצום עכ"ל הק'.

**השי"ת צמצם אורו בצמצום אחר צמצום כדי שיאיר
אורו במידה בעוה"ז**

ובליקוטי הלכות (הל' תפילת מנחה הל' ז) מבאר כי עקר הכבודות לגלות אורו יתברך, ולברא את העולמות, היה רק מחמת רבוי אור, כי אין שום עולם שיוכל לסבל אורו יתברך, כי הוא אין סוף. והשם יתברך רצה שיאיר אורו דיקא בעולם העשיה הזה, שבכאן עקר הבחירה שבשביל זה נברא הכל, על-כן צמצם אורו יתברך בכמה וכמה מיני צמצומים, וכל הצמצומים היו על ידי בחינת רצוא ושוב וכו', שכביכול, המשיך האור באיזה בחינה ואחר-כך העלימו, וכן כמה וכמה פעמים בכמה דרכים, עד שברא את העולם, אבל עקר תלוי בהאדם, שיתקן הכל על ידי בחינת אתערותא דלתתא.

עיקר הצמצום תלוי בעבודת האדם

וכלל הדברים, המבארים לענין הצמצומים של תחלת הבריאה לגלות אלהותו יתברך, הוא, שבתחלה צמצם האור, ואחר-כך התחיל להמשיך איזה בחינת אור, ואחר-כך חזר האור למקומו והשאיר רק איזה רשימו, כי לא היה אפשר עדין לסבל זה האור, ואחר-כך חזר והמשיך עוד הפעם איזה בחינת אור בצמצום חדש נפלא, וחזר והעלימו שלא היה רבוי אור, וחזר והמשיך האור בדרך נפלא וכו' וכן כמה פעמים, עד שנעשה בחינת חלל הפנוי וכו'. ואחר-כך המשיך אור המלכים [המבוארים בפרשת

וישלח], ולא יכלו לקבל האור ונשברו ומתו וכו', עד שהתחיל עולם התקון וכו', [כמבואר כל זה בקבלה בעניין חלל הפנוי ושבירת הכלים], והכל בשביל האדם.

בהכרח שיעבור על האדם ענין הצמצומים כי כל הבריאה צריכה להתתקן על ידו

כי כל השבירה והמיתה היו, מחמת שעדין לא היתה אתערוותא דלתתא, ועל-כן כשבא האדם הבעל בחירה שנברא בצלם אלהים - בו תלויים תקון כל העולמות. ועל-כן נעשים אצל האדם כל הבחינות הנ"ל, שהם בחינת הצמצומים, שזהו בחינת מה שמבאר בדרך כלל בהתורה הנ"ל, שאור להביות הלב של איש הישראלי הוא בחינת אין סוף וכו', וצריכין לצמצם וכו'. ואלו הצמצומים בעצמן שצמצם עצמו השם יתברך בצמצומים נפלאים שונים, כדי לגלות אלהותו יתברך, כלם בהכרח שיעברו על האדם, כי כלם לא היה כי אם בשביל האדם שהוא יתקן הכל, על-ידי אתערוותא דלתתא דיקא.

הצדיקים עושים צמצומים באופן שנמשך אור השי"ת גם על הרחוקים מאוד

וכל זה נעשה אצל הצדיקים בכל דרגא ודרגא - וביותר צריכין תקונים אלו לאותן שכבר עברו על מצוות התורה, וצריכין לשוב בתשובה. כי זה ידוע, שהעברה היא בחינת חרבן העולמות וקלקול התקונים הנ"ל. אף כל קיום העולם הוא על-ידי גדולי הצדיקים שממשיכין רחמיו יתברך בכל פעם, וממשיכין תקונים הנ"ל בדרכים נפלאים, באפן שימשיכו הארת התנוצצות אלהותו יתברך בלב כל אחד לעוררו להשם יתברך, ומאירין

בהם עצות עמקות והתחזקות נפלא בכל פעם, באפן שיזכו לשוב בכל פעם מפל מקום שהם. אבל אף על פי כן בהכרח שיהיה להם איזה אתערוּתא דלתתא, כי בלא זה אי אפשר.

כל העליות והירידות הם בחינת הצמצומים

וזהו בחינת כל העליות והירידות אלפים ורבות שעוברין על כל אדם, ואפלו על הרחוקים מאד מהשם יתברך, יש להם בחינת עליות וירידות, כי גם אצלם אין יום דומה לחברו, ואפלו ביום אחד יש לכל אחד כמה שנויים לאין מספר, ובפרט אלו המתעוררין לשוב להשם יתברך ולהתקרב לצדיקי אמת, והם חלושי פח וכו', שעליהם מתגבר וחותר היצר הרע יותר ורוצה להפילם, חס ושלום, והם מתנגעים להתגבר עליו, ויש להם שנויים בחינת עליות וירידות בלי שעור, בחינת (תהלים קז, כו): "יעלו שמים ירדו תהומות" וכו'.

הצדיקים מגלים לנו שאין שום התעוררות נאבד אפי' משאול תחתיות

ועל כל זה צריכין התחזקות גדול ועצום מאד, בפרט בדורות הללו ובדורות הבאים שהם סמוכין לימות המשיח. כי כל מה שסמוכין יותר אל הקץ - הבעל דבר הוא מתפשט ומתגרה יותר, ועל מי לנו להשען כי אם על אבינו שבשמים (סוטה מט.). והעקר בכח הצדיקים שכבר עמדו במלחמה של זה העולם כראוי, בתכלית השלמות שאין שלמות אחריו, והם מודיעים לנו, שאין שום התעוררות להשם יתברך נאבד אפלו משאול תחתיות ומתחתיו, אדרבא! על ידי זה נעשין תקונים נפלאים על פי כל הנ"ל, כי הלא סוף כל סוף הכל יתקנו וכו'.

כל דרי מעלה ומטה מצפים להתעוררות של האדם לְאִיזָה נְקוּדָה טוֹבָה

אף עקר התקון על-ידי מי שיהיה לו איזה חלק באתערותא דלתתא, שבזה תלוי תקון כל העולמות עליונים ותחתונים, וכל דרי מעלה ודרי מטה מסתכלין ומצפין על התקון הנעשה על-ידי אתערותא דלתתא, שהוא על-ידי האדם הבעל בחירה, אפלו על-ידי הגרוע שבגרועים, אדרבא! על ידו דיקא נעשין תקונים נפלאים ונוראים מאד, על-ידי כל התעוררות והתעוררות כל שהיא, שמתעורר באיזה נקודה טובה באיזו יום ובאיזו שעה באיזו רגע. והכל בכח הצדיקים העוסקים בתקונים אלו, והעקר בכח הצדיקים שוכני עפר.

עיקר התיקון הוא ע"י הצדיקים יסודי עולם שעוסקים לתקן כל העולם כולו

כי כל מיני עליות וירידות והתנוצצות אלהות והעלמותו וכו' שעוברין על כל אדם בכל עת, אפלו על הגרועים והרחוקים מאד מאד, הכל נמשך מבחינת סוד הצמצומים הנפלאים הנ"ל, שגלה אורו והעלימו וכו', וכן כמה וכמה פעמים וכו', שמשם סוד השבירה והתקון, שמשם סוד הבחירה, שאי אפשר לתקן כי אם על-ידי האדם הבעל בחירה, אבל בני אדם, לא די שאינם מתקנים, אף גם הם מקלקלים הרבה בכל דור, המקום ירחם להבא, על-פני עקר התקון על-ידי הצדיקי יסודי עולם שעמדו בנסיון ולא קלקלו, ותקנו הרבה, והם עוסקים לתקן כל העולם כלו.

ע"י אמונה בצדיקים נעשים מכל נקודה טובה שלו תיקונים נפלאים

אבל אחר כל יגיעתם העצומה שהם סובלין כל מיני יסורים וצער

בשבילנו אף-על-פי-כן אי אפשר לתקן כי אם על-ידי איזה התעוררות מאתנו. על-כן כל מה שחוטפים איזה התעוררות טוב אפלו מהגורע שבגורעים הוא יקר מאד אצלם, והם מלקטים כל הנקודות טובות של כל מיני התעוררות כל שהיא, ובונים מהם תקונים נפלאים. אך העקר שלא יהיו חולקים ולצים על העוסקים בתקונם, ויתחזקו לקים דבריהם להתעורר בכל עת מחדש בכל מה שיוכלו כל זמן שהנשמה בקרבם, ויקימו (תהלים כה, טו): "עיני תמיד אל ה'" וכו' "עד ישקיף וירא ה' משמים" (איכה ג, ט). ואז יזכו סוף כל סוף לאחרית טוב ונפלא, ויהיה להם חלק גדול בבחינת אתערותא דלתתא, שעל-ידי-זה תקונו כל העולמות.

החיפוש והבקשה למצוא את הצדיק היא טובה גדולה לנצח

על-כן באמת מי שרוצה לחוס על חייו צריך לחפש ולבקש כל ימיו חיי נפשו לנצח, שיזכה למצא צדיק כזה שיוכל לעסק בתקונו. והחפוש והבקשה בעצמו היא טובה גדולה מאד אליו לנצח אפלו אם קלקל כמו שקלקל, כי השם-יתברך וצדיקי אמת עוסקין בתקון נפשות ישראל תמיד, רק אי אפשר כי אם על-ידי איזה התעוררות מלמטה, על-כן תכף שיש איזה התעוררות בעלמא הם עושין מזה תקונים נפלאים. וזהו מה שאמרו רבותינו ז"ל (שיר השירים רבה ה, ג) שהשם-יתברך מבקש: 'פתחו לי כמחט סדקית ואני אפתח לכם' וכו' (ועין זהר חדש פרשת נח).

תיקון בנין המשכן הוא שיהיה התלהבות הלב במשקל

וזה בחינת פרשת שקלים, בחינת (שמות ל, ג): "מחצית השקל תרומה לה" - שיהיה ההתלהבות במשקל, והכל בשביל בנין המשכן, שהוא בחינת

הבית-המקדש, כי בנין המשכן היה בחינת תקון התשובה, כי נבנה בשביל לתקן חטא העגל כמו שאמרו רבותינו ז"ל (שמות רבה נא, ח). וחטא העגל היה על-ידי שפגמו בתקונים הנ"ל, שנמשך האור יותר מדאי, כמו שאמרו רבותינו ז"ל (תנחומא פי תשא לא) והובא בפרוש רש"י פ' תשא על פסוק (שמות לד, ג): "ואיש לא יעלה עמך" – ה'ראשונות על-ידי שהיו על-ידי תשואות וכו' שלטה בהם עין הרע, אין לה יפה מן הצניעות'.

חטא העגל נמשך מחמת ריבוי האור למעלה מכוחם

כי אף-על-פי שההירם מאד "אל יִהְרֶסוּ" וכו', והם קימו האזהרה, אף-על-פי-כן עדין היה האור מרבה מכחם, וכמו שכתוב (שמות כד, יא): "ואל אצילי בני ישראל לא שלח ידו ויחזו את האלהים ויאכלו וישתו". ופרש רש"י: 'מפלל שהיו ראויים להשתלח בהם יד וכו', כי הסתכלו בו מתוך לב גס' וכו'. והמוון עם, בפרט הערב רב - פגמו גם בגשמיות, שקלקלו מחשבתם במחשבות רעות והרהורים, כמו שאמרו רבותינו ז"ל (סנהדרין ג:ג): 'לא עבדו ישראל עבודה זרה אלא כדי להתיר להם עריות' וכו'.

לפעמים כשמתעורר לעבוד את ה' מתגבר עליו

היצה"ר ביותר

כי באמת הכל תלוי זה בזה, כי כל המדות וכל העבודות של האדם כלם תלויים זה בזה. כי לפעמים מתלהב יותר מדאי וכו' ובתוך כך מתגברים עליו המחשבות והרהורים מאד. כי היצר-הרע והסטרא אחרא אורבים עליו מכל צד, כשמתעורר בו איזה הרהור תשובה לשוב להשם-יתברך, הוא חותר עליו לבלבלו בכל מיני בלבולים ומניעות, לפעמים כפשוטו, שמתגבר עליו אז דיקא בהתגברות גדול במחשבות רעות שהם עקר היצר-הרע.

וּלְפַעֲמִים כְּשֶׁהָאָדָם מְתַגַּבֵּר נִגְדוּ בְּמֶה דְאֶפְשָׁר, הוּא מְתַגַּבֵּר עַל־יָדֵי הַתְּלַהּבוֹת הַלֵּב יוֹתֵר מִדְּאִי. וְלְפַעֲמִים בְּשַׁעַה אַחַת הוּא מְעַרְבֵב, בְּרַגַע אַחַת בּוֹעֵר לְבוֹ מְאֹד וְכוּ', וּבַתּוֹךְ כֶּף בּוֹעֵר לְבוֹ לְתַאוּוֹת עוֹלָם הַזֶּה מְאֹד וְכוּ', שְׁזָה בְּחִינַת (תְּהִלִּים קז, כו): "יַעֲלוּ שָׁמַיִם יִרְדּוּ תְּהוֹמוֹת" כַּמּוּבָא בְּדַבְּרֵי ז' ל. וּמִזָּה בָּא חֲטָא הָעֵגֶל, אַחַר מִתֵּן תּוֹרָה בְּהַתְּגַלוֹת אֱלֹהוֹת פְּנִיִּים בְּפְנִיִּים כְּזֶה, בְּאוֹתוֹת נוֹרָאוֹת כְּאֵלוֹ וְכוּ' וְכוּ', כְּמוֹ שֶׁהוֹכִיחַם מֹשֶׁה (דְּבָרִים ד, לב): "הִנְהִיָּה כְּדָבָר הַגָּדוֹל הַזֶּה" וְכוּ', וְאַף־עַל־פִּי־כֵן קִלְקְלוּ כָּל כֶּף תִּכְפֶּה "עַד שֶׁהִמְלִיךְ בְּמִסְבוֹ" וְכוּ' (שְׁבַת פח,); וְהִכַּל עַל־יָדֵי בְּחִינַת הַנ"ל, עַל־כֵּן נִצְטוּהָ מֹשֶׁה אַחֲרַיְכֶם בְּבִנְיַן הַמִּשְׁכָּן בְּשִׁבִיל תְּשׁוּבָה וְתִקּוּן לְחֲטָא הָעֵגֶל שֶׁכוֹלֵל כָּל הַחֲטָאִים.

צריכין להשתדל בכח הצדיקי אמת ובדרכי עצותיהם לברוח למחשבות טובות

כִּי הָעֵקֶר שֶׁצְרִיכִין לְהִשְׁתַּדֵּל בְּכַח הַצְּדִיקִי אֱמֶת בְּחִינַת מֹשֶׁה - לְצַמְצֵם הַהַתְּלַהּבוֹת, כָּל אֶחָד וְאֶחָד לְפִי בְּחִינַתוֹ, וְלֹא יִהְרַס הַגְּבוּל וְכוּ', וְיִתְגַּבֵּר בְּיוֹתֵר עַל הַמַּחְשְׁבוֹת רְעוֹת שֶׁהֵם עֵקֶר הַיִּצְר־הָרַע. וְאַפְלוּ אִם מִחֲמַת רְגִילוֹתוֹ נִלְכַּד בְּמַחְשְׁבוֹת אֵלוֹ מְאֹד, כְּמִצּוֹי בְּכַמָּה אֲנָשִׁים, אַף־עַל־פִּי־כֵן יִתְחַזַּק בְּכָל עַז בְּכָל דְּרָכֵי הַעֲצוֹת אֱמֶתִיּוֹת לְהִסְיַח דַּעְתּוֹ מֵהֵם וְכוּ' [כַּמּוּבָא בְּדַבְּרֵינוּ בְּמִקּוּם אַחַר (סִימָן עב, תְּנִינָא סִימָן קכב)], וְיִאֲמִין, שֶׁכָּל תְּנוּעָה וְתְנוּעָה שֶׁהוּא מְנַתֵּק עֲצָמוֹ מֵהֵם יִקָּר מְאֹד אֲצֵל הַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ, וְיִמְשִׁיחַ עֲצָמוֹ לְתוֹךְ מַחְשְׁבוֹת טוֹבוֹת וְיִבְרַח אֶל הַסֶּפֶר לַעֲסֹק בַּתּוֹרָה וְכוּ', עַד שֶׁיִּזְכֶּה לְהִמְשִׁיחַ לְפִי בְּחִינַתוֹ בְּחִינַת תִּקּוּן הַמְּדוּת, שֶׁהֵם כָּלֵל כָּל מִצְוֹת הַתּוֹרָה לְתוֹךְ לְבוֹ, שֶׁהֵם בְּחִינַת תִּקּוּן הַעוֹלָמוֹת.

אל יימנע מלעשות תשובה אף אם אינו יכול לעשות תשובה בשלימות

כִּי הַבַּעַל תְּשׁוּבָה צָרִיךְ לָזֶה בְּיוֹתֵר, מִחֲמַת שְׂכָבֵר טְמֵטִים הַלֵּב עַל־יָדַי טְפֹשׁוֹת לֵב וְכוּ', וְתַכְף כְּשִׁנְתֵּעוֹרֵר בּוֹ אֵיזָה הִרְהוּר תְּשׁוּבָה עַל־יָדַי הַעֲלָמֶת הַנִּקְדָּה הַמְּסַתֶּתֶרֶת בְּלֵב שְׁנִשְׂאָר מֵהֶרְשִׁימוֹ בְּשִׁבִיל קִיּוּמוֹ, אִזּ מִתְּלֵהָ הַנִּיּוֹץ מְאֹד, וְרוֹצֵה לְהַתְּדַבֵּק בְּשֶׁרְשׁוֹ בְּאוֹר הָאֵין סוּף וְכוּ', שְׁמֹזָה בָּא, שְׂרוּצָה מִיַּד לְקַבֵּל עַל עֲצָמוֹ כָּל הַתְּשׁוּבוֹת שְׁבַעוּלָם תַּעֲנִיתִים וְסִגּוּפִים בְּלִי שְׁעוֹר, מִחֲמַת שִׂידֵעַ בְּנַפְשׁוֹ שְׂקָלְקַל הַרְבֵּה וְכוּ'. אֲבָל אֶף־עַל־פִּי שְׂכָךְ רְאוּי, אֲבָל לֹא בְּשִׁבִיל זֶה יִמְנַע מֵהַתְּשׁוּבָה, חֵס וְשְׁלוֹם, מִחֲמַת שְׂתַכְף הוּא נְסוּג אַחֲרֵי בְּמַחְשַׁבְתּוֹ וְחוֹשֵׁב שְׁאֵינִי יוֹכֵל לְקַיֵּם סִגּוּפִים וְכוּ' כֹּל כֵּן, וְעַל־כֵּן נִמְנַע מֵהַתְּשׁוּבָה לְגַמְרִי, וְזֶה מְצוּי מְאֹד בְּכִמָּה בְּנֵי אָדָם.

עיקר דרכי התשובה מקבלים מהצדיקים ותלמידיהם

כִּי יִשְׂרָאֵל עִם קְדוּשׁ הַכֹּל חֲפָצִים לְשׁוּב, אֲבָל רַבִּם הַמְּנִיעָה מִחֲמַת רַבּוּי הַהִתְּלַהּבוֹת הַנִּל, שְׁעַל־יָדַיִּזָּה נִכְבְּה לְגַמְרִי רַחֲמָנָא לְצַלֵּן וְכוּ'. וְעַל־כֵּן עִקְר הַתְּשׁוּבָה הִיא עַל־יָדַי הַצְּדִיקִים וְתַלְמִידֵיהֶם וְכוּ' שְׂקַבְלוּ דְרַכֵּי אֲמַת מִרְבָּם וְכוּ'. וְרַק בְּשִׁבִיל זֶה צָרִיכִין לְנַסֵּעַ וְלִילֵךְ רַגְלֵי לְצְדִיקִים וְתַלְמִידֵיהֶם, וְלְקַיֵּם (אָבוֹת א, ו): 'עֲשֵׂה לָךְ רַב וְקַנְה לָךְ חֲבֵר', הַכֹּל בְּשִׁבִיל לְקַבֵּל עֲצוֹת אֲמַתִּיּוֹת, שְׁעַל־יָדַיִּזָּה דִּיקָא יֵשׁ תַּקְוָה טוֹבָה לְאַחֲרִיתוֹ.

המצווה למנות את ישראל הוא כדי לצמצם האור למידה ומספר

וְזֶה (שְׁמוֹת ל, יב): כִּי תִשָּׂא אֶת רֹאשׁ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְכוּ' - שְׁנַצְטוּוּ לְתַן

השקלים בעת המנין כדי שלא יהיה בהם נגף בפקד אתם. וקשה, למה לו למנותם, ויש סכנה שלא ישלט בהם הנגף, ולא ימנה אותם כלל. אך המנין היה הכרח בשביל בחינה הנ"ל, כי המנין הוא בחינת צמצום, שמצמצמין על ידי זה את אור להביות הלב של כל אחד מישראל, שלא יתלהב יותר מדאי, כי לפי אור להביות לבו עד אין סוף - שם אין שיק מנין ומספר כלל, בבחינת (ספר יצירה פרק א): 'לפני אחד מה אתה סופר', ועקר המנין והמספר מתחיל אחר הצמצום, כידוע. ועל-כן נצטוו למנותם דיקא - כדי שיהיה נמנה כל אחד ואחד בפרטיות, שזהו בחינת צמצום האור, ששם שיק מנין ומספר.

צריך לצמצם התלהבותו שלא יתקנא בעבודת חברו

וגם שלא יתערבבו יחד ולא יכנס אחד בגבול חברו, כי כמו שצריכין הצמצום שלא יתלהב יותר מדאי וכו', כן צריכין גם כן לצמצם התלהבות הלב שלא יצא מהגבול שלו לגבול חברו. כי אף-על-פי שכל ישראל נחשבו כאיש אחד, פי בשרשם הם פלולים באחד, כמו שאמרו רבותינו ז"ל (ויקרא רבה ד, ו): שיעקב היו לו שבעים נפש וכלם נקראים נפש אחד, אף-על-פי-כן כל אחד ואחד מישראל יש לו צמצום וגבול בפני עצמו.

לכל איש ישראל יש עבודה המיוחדת רק לו

פי דעת כל אחד משנה מחברו, כמו שאמרו רבותינו ז"ל (ברכות נח). לענין ברפת 'חכם הרזים'. והכל כפי מה שמצמצם התלהבות לבו בבחינת חלל הפנוי, וממשיך לשם מחשבות טובות שהם מדות טובות, ועל-ידי זה נתגלה מלכותו יתברך, כי כל אחד יש לו שעור בלבו לפי מדרגתו, בבחינת

(משלי לא, כג): "נודע בשערים בעלה" – 'כל חד כפום מה דמשער בלביה' (כל אחד לפי מה שהוא משער ומשיג בלב) (זהר וירא קג). וכן כל אחד עובד ה' כפי מדותיו הטובים, זה נזהר ביותר במצוה זאת, שהיא בחינת תקון מדת חסד, וזה במצוה זאת, שהיא בחינת תקון מדה אחרת, כמו שאמרו רבותינו ז"ל (שבת קיח:): 'אביך במאי זהיר טפי' וכו' (אביך, במה היה נזהר ביותר). ואף-על-פי שבנדאי צריך כל אחד מישראל לקבל מחברו מנקדתו הטובה שיש לו בפרטיות מה שאין בחברו, אף-על-פי-כן אסור להרס את הגבול - שלא יתלהב יותר מדאי לכנס לגבול חברו.

פי לפעמים גם בני ישראל הפשרים יכולין להפיל אחד את חברו על-ידי שנוי דעותיהם, על-כן צריך הצמצום בכמה בחינות שלא יתלהב יותר מדאי וכו', וגם שלא יהרס הגבול שבינו לחברו. ובשביל זה נצטוו למנותם, שיהיה נמנה כל אחד ואחד בפני עצמו, כי כל אחד יש לו גבול ושעור בדעתו להכיר את השם-יתברך, ולעבדו בהדרגה ובמדה כפי מדרגתו.

השקלים לנדבת המשכן המתיקו את הצמצום

ועל-כן נצטוו למנותם "במספר שמות", כי כל אחד מישראל יש לו שם בפני עצמו, כפי אחיזתו בשמא דקדשא בריך הוא כפי מדרגתו, כי השם בחינת כלי וצמצום, ששם נגבל החיות שהיא הנפש (כמו שכתוב בליקו"מ סימן נו), ועל-כן היה ההכרח למנותם. אבל על-ידי המנין שהוא בחינת צמצום יכול לשלט הנגף, חס ושלום, כי בהצמצום שם אחיזת הדינים, כידוע (עז חיים, שער א, ענף ב), שמשם משתלשל סטרא דמותא, חס ושלום, כשאין נזהרין להמתיקו פראוי, על-כן נצטוו למנותם על-ידי השקלים שנותנין לנדבת המשכן, שעל-ידי-זה עקר תקון.

**בביהמ"ק היה גבול לכל אחד לשוב להשי"ת לפי
מדריגתו**

פי בהמשכן שהוא האהל מועד, וכן בבית המקדש שם מתכנסין הכל
כל ישראל כאיש אחד, ואף על-פי-כן כל אחד עומד על גבולו, בבחינת
'עומדים צפופים ומשתחווים רוחים' (אבות ה, ה), שעומדים צפופים ודחוקים
זה בזה כאיש אחד, ואף על-פי-כן משתחווים רוחים, שלא ישמע אחד
בדווי חברו, כמו שאמרו רבותינו ז"ל (יומא כא). פי כל אחד צריך לשוב
לה' כפי מדרגתו, כמו שכתוב בספר האלף בית (ספר המדות, אות צדיק, סימן
טו): 'כל אחד ינהג כמו ששמע מרבו', וכמו שאמרו (אבות א, יד): 'אם אין
אני לי מי לי' וכו', פי כל אחד יש לו גבול בפני עצמו. וזה התקון נעשה
בבית המקדש ובמשכן. ועל-כן נצטוו למנותם על-ידי השקלים שנותנין
בשביל המשכן, שעל-ידי-זה נתתקן הכל, פי על שם זה נקראו 'שקלים'
- שנמשך האור במדה ובמשקל לכל אחד לפי מדרגתו.

ערב רב' היינו שמערבבין דעתם בתערובת שאינו טוב

ועל-כן כל הקלוקלים היו על-ידי הערב רב, שנקראים ערב רב על שם
התערובות, שמערבבין דעתם בתערובות שאינו טוב, שרוצים לחקר
במפלא מהם במה שאסור לחקר, בחינת (חגיגה יג.) 'במפלא ממוך אל
תדרוש', ואפלו במה שהרשה להתבונן יש כמה דברים שאסור לעסק
בהם ברבים, כמו שאמרו רבותינו ז"ל (שם יא): 'ולא במעשה בראשית
בשנים, ולא במרכבה ביחיד, אלא אם כן היה חכם ומבין מדעתו'. והרשעים
והכופרים הרוצים להשיגו יתברך על-ידי חקירות ומופתים השכל הם בהפך

מְזָה, שְׁנֹכְנָסִים בַּחֲקִירוֹת שְׁאֶסוּר לַחֲקוֹר, כְּמוֹ שְׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל (שם):
 'כָּל הַמְּסַתְּכָל בְּאַרְבָּעָה דְּבָרִים' וְכוּ', שְׁכָל זֶה הִיא בְּחִינַת עֶרֶב רַב -
 שְׁמַעְרַבְבִין וּמְבַלְבְּלִין הַכֹּל, שְׁעַל יָדָם הָיָה עֶקֶר חֲטָא הָעֵגֶל, שֶׁהִיא
 עֲבוּדָה-זָרָה וְכַפִּירוֹת, כְּמוֹ שְׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל (שְׁמוֹת רַבָּה מֵב, ו).

צדקה לתלמידי חכמים הם בחינת שקלים לנדבת המשכן

והתקונו לזה שקלים לנדבת המשכן וצדקה לתלמידי חכמים - שהם גם כן בחינת שקלים, שעל ידי זה ממשיכין שפע העשירות אל הקדשה, הפך הערב רב, שעל ידי רבוי העשירות עשו את העגל, כמו שכתוב (דברים א, א): "וְדִי זָהָב", כמו שאמרו רבותינו ז"ל (ברכות לב). כי כשנותנין צדקה בשפי לעניים הגונים ולבנין הקדשה שהיא בחינת נדבת המשכן, על ידי זה נעשה בחינת תקונו הנ"ל, שעל ידי זה נתתקן הכל.

נקודות מתוך המאמר לעובדא ולמעשה

- ◇ בספרי הקבלה מבואר שבתחילת הבריאה היה אור השי"ת אין סוף - בלי גבול, ולא היה מקום לבריאת העולם, ועל כן ברא השי"ת את סוד ה'צמצום', שעי"ז יהיה מקום לבריאת העולם, שיהיה עולם שנפרד מהשי"ת - שיעבדו בו את השי"ת.
- ◇ עוד מבואר שהצמצום לא היה בפעם אחד, רק שהיה בכמה פעמים, שהשי"ת צמצם האור, ואח"כ חזר לאין סוף, ואח"כ צמצם עוד פעם את האור, וחזר לאין סוף, וכן כמה פעמים, ואח"כ היה השבירה וכו', עד שהתחיל עולם התיקון, ועיקר עולם התיקון הוא שיהיה בני אדם שהם נפרדים מהשי"ת, שיתעוררו 'מעצמם' באתערותא דלתתא מזה העולם, לעבוד את השי"ת במצוות ובמעשים טובים.

◇ מבואר שכל השבירה היה ע"י שלא היה אתערותא דלתתא, והיות שהאדם הוא התיקון לזה, שיעבוד את השי"ת באתערותא דלתתא, נעשה ג"כ זה הסוד אצל כל אדם, שבתחילה אור להביות איש הישראלי היא אין סוף, ואז מגודל ההתלהבות אי אפשר לו לעשות שום דבר, וצריך לצמצם ההתלהבות, ולעבוד את השי"ת בגבול, בעובדות, במצוות, ובמעשים טובים.

◇ כמו שבתחילת הבריאה נעשה הצמצום כמה פעמים, כן הוא אצל האדם, ומזה בא שלפעמים מתלהב האדם מאוד, בהתלהבות דקדושה ועובד את השי"ת, ואח"כ נעלם כל ההתלהבות, ועובר עליו מה שעובר, וכן חוזר כמה פעמים, והכל הוא רק כדי שיעבוד את השי"ת בגבול באתערותא דלתתא מזה העולם.

◇ ועל כן צריך האדם לידע, שאף שעוברים אליו הרבה ירידות, מעברים, ודחיות, שנראה לו שמדחים אותו מלעבוד את השי"ת, אבל האמת אינו כן רק שהכל רק בשביל שיעבוד את השי"ת, בהדרגה ובמדה מזה העולם, ועל כן צריך בכל פעם להתחזק לחטוף כל מה שיכול איזה אתערותא דלתתא, ועל ידי זה סוף כל סוף יזכה להשלים חפץ השי"ת בזה העולם, כי כל מה שנסתר ממנו אור השי"ת הוא רק בשביל הצמצום, וכשיתגבר לחטוף בכל פעם מה שיכול, ולהמשיך אור השי"ת בתוך הצמצום, יזכה להשלים חפצו ית', שרצה בבריאת עולמו.

◇ צריכים לחפש הרבה את הצדיקי האמת שמודיעים לנו כל זה, וממשיכים רחמי ית' כל פעם בזה העולם, ומאירים התנוצצות אלקותו ית' בלב כל אחד, ובפרט אנשים שכבר נפלו לעבירות רח"ל, שזהו חורבן העולם, ורוצים לתקן ולהמשיך שוב אור השי"ת, צריכים להתחזק מאוד לחפש את הצדיק ותלמידיו הק', שילמדו ויאירו בו איך להמשיך אורו ית' ע"י כל נקודה טובה שחוטף וכו'.

◇ ובפרט בדורות האלו בעקבתא דמשיחא שהסטר"א מתגבר מאוד כמו שאמרו חז"ל, צריכים יותר לחפש את הצדיקים שמודיעים לנו כל זה, להתחזק ולידע שאין שום התעוררות מזה העולם נאבד, ואם יתחזק בכל פעם לחטוף מה שאפשר, סוף כל סוף יתקן הכל, בכח הצדיקי האמת, אבל צריכים איזה איתערותא דלתתא לחפש את השי"ת והצדיקים, כי זה מה שהשי"ת רצה בבריאת העולם, שיעבדו את השי"ת באתערותא דלתתא דווקא.

◇ וזה סוד מחצית השקל שנתנו לבנין המשכן לתקן עוון העגל, כי עוון העגל היה אחר קבלת התורה שפגמו בריבוי אור, ונעשה על ידי ה'ערב רב', שהמשיכו 'ריבוי' הזהב בתוך העגל, שכל זה נמשך מהפגם של ריבוי אור, שרגע אחד בער ליבם מאוד להשי"ת ורגע להפך רח"ל, והתיקון לצמצם את האור, הוא ע"י שמנו את ישראל, שיהיה לכל אחד הצמצום שלו, והמנין היה דייקא ע"י מחצית השקל שנתנו לבניין המשכן, כי שם היה המקום שכל אחד מצא את החלק הקדושה שלו, ולא נכנס לתוך צמצום חבירו.

פניני נועם

אין קדושת שבת נמשכת בעולם רק ע"י ישראל

וְשָׁמְרוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַשַּׁבָּת (שמו"ת לא, טז).

אף-על-פי שקדשת שבת קביעא וְקִימָא מַה' יתברך בעצמה ואין שום פגם נוגע לשם, אף-על-פי-כן צריכין ישראל לקבל את השבת ולשמרו, כמו שכתוב "וְשָׁמְרוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַשַּׁבָּת" וכו', כי אין קדשת שבת נמשכת בזה העולם פיראם על-ידי ישראל, כמו שאומרים: 'ולא נתתו ה' אלקינו לגווי הארצות' וכו'.

(ליקוטי הלכות הל' שבת הל' ז, יא)

